

TAINILE OLĂRITULUI

Profesor Merca Cristina-Maria
Școala Gimnazială „Lia Manoliu” Cornești

Proiectul pe care îl voi prezenta are la bază obiectivul asumat de profesorii participanți ai școlii noastre la mobilitatea Erasmus+, și anume adoptarea prin școală a artelor creative seculare și rebranduirea ocupațiilor/valorilor tradiționale, iar ca obiectiv specific dezvoltarea interesului pentru conservarea valorilor tradiționale integrate în cultura locală și europeană. Nevoia instituțională pe care am remarcat-o este corelată cu dezvoltarea interesului pentru cunoaștere și păstrarea valorilor tradiționale locale.

În cadrul unui parteneriat cultural pe care l-am realizat cu domnul olar Bucur Sorin, meșter popular din zona Clujului, s-a desfășurat un amplu atelier de olărit, la care au participat toți elevii școlii noastre, chiar și preșcolarii. Astfel, prin inițierea acestei activități, profesorii au demonstrat și promovat valori și comportamente care susțin drepturile omului și incluziunea socială a tuturor minorităților. S-au utilizat materiale de învățare care reflectă diversitatea și promovează respectul pentru toți. De asemenea, s-au dezvoltat abilitățile de cooperare, de negociere și gândirea critică a elevilor, s-a adaptat mediul de învățare la nevoile și interesele elevilor. Prin acest tip de activitate, profesorii și elevii identifică și discută despre valori care promovează incluziunea și combat discriminarea, iar elevii explorează semnificația autodevenirii folosind abordări precum învățarea pe bază de proiecte, dezbateri etc. și prin oportunitățile oferite de viața școlii de a se implica în luarea deciziilor.

ARGUMENT:

Unul dintre cele mai vechi meșteșuguri ale românilor este olăritul, o tradiție conservată cu grijă în foarte multe centre din țară. Prelucrarea ceramicii în scopul confecționării obiectelor de uz gospodăresc, și nu numai, a fost cea dintâi industrie casnică, prin intensitatea practicării sale. În vechime, olarii erau grupați și formau nuclee de 200-300 de familii. Ei puteau fi întâlniți în toate satele, în cartierele marginase ale târgurilor și orașelor mai importante, reședințe domnești, centrele comerciale. Olarii erau foarte căutați în preajma sărbătorilor tradiționale, când produsele lor erau foarte căutate, la târguri, de „moși”, la nunți ori botezuri. Negoțul cu oale este amintit din timpuri foarte îndepărtate și s-a păstrat și astăzi, în unele zone îmbrăcând chiar formă de troc, așa după cum era odinioară. Mai există încă sate unde olarii fac schimb pe capacități, adică, spre exemplu, dau vasul în schimbul conținutului de porumb ori grâu.

Meșteșugului străvechi i-au fost aduse tot felul

de îmbunătățiri, iar în timp au apărut și structuri specializate. Ceramica utilitară și ceramica artistică sunt doar două dintre variante. Oricum, toate vasele de ceramică se disting prin eleganța formelor și prin ornamentație. Ceramica tradițională este modelată la roată și este arsă apoi în sobe orizontale, prin două tehnici: prin oxigenare sau prin lipsa oxigenării.

SCOPUL PROIECTULUI:

Cunoașterea tradițiilor românești și rolul important pe care acestea îl au în viața oamenilor din cele mai vechi timpuri, modul cum acestea au dăinuit peste timp, precum și descoperirea unor practici străvechi de prelucrare a lutului.

OBIECTIVE:

În urma acestei activități, elevii au reușit:

- Să învețe deprinderea de a lucra cu lutul;
- Să-și însușească noțiuni de bază despre folclorul și tradițiile românești;
- Să-și consolideze trăsăturile pozitive de voință și caracter, precum și atitudinea pozitivă față de sine și față de ceilalți;
- Să-și consolideze deprinderile de a respecta normele de comportament în societate și abilitățile de a intra în relație cu cei din jur;
- Să-și consolideze capacitatea de a trăi emoții pozitive, de prietenie.

GRUP ȚINTĂ: elevii claselor P-VIII și elevii preșcolari de la Școala Gimnazială „Lia Manoliu” Cornești, în total de 87 de elevi.

RESURSE MATERIALE: lut, roata olarului, pigment de culoare.

MODALITĂȚI DE REALIZARE:

1. Diseminare informațiilor referitoare la tradițiile populare românești în rândul elevilor.
2. Activități practice de modelare a lutului cu participarea unui olar din zona Clujului, Sorin Bucur. Elevii Școlii Gimnaziale „Lia Manoliu” Cornești, sub îndrumarea doamnei educatoare Hosu Marioara-Victoria, a celor două doamne învățătoare, Cristolțan Alina, Rus Claudia-Lili și a trei profesori, Merca Cristina-Maria, Mureșan Ioana și Mocean Marian-Victor, participă la activități practice de modelare a lutului, pe roata olarului. Produsele executate de elevi sunt duse de către olar și arse în cuptor. După un număr de câteva zile, acesta le aduce la școală, iar elevii care doresc le pictează. Produsele sunt expuse în incinta școlii timp de o săptămână pentru a fi studiate și văzute și de ceilalți elevi ai școlii.
3. Elevii și-au prezentat lucrările realizate în fața colegilor și a profesorilor participanți.

EVALUARE: Expoziție fizică, realizată cu lucrările copiilor.

Printre beneficiile activităților desfășurate, amintim câteva pe care le considerăm deosebit de importante. Activitățile educaționale au fost strâns legate de tradițiile, valorile și obiceiurile zonei. Elevii au fost învățați să aprecieze patrimoniul cultural local, iar școala are un rol activ în promovarea acestuia prin aceste proiecte educaționale. În mediul rural, dimensiunea redusă a școlii și a numărului de elevi permite o interacțiune personalizată între cadrele didactice și copii. Profesorii sunt implicați în viața elevilor, având un rol educativ extins dincolo de predare. Acest lucru contribuie la o atmosferă familială și sprijină dezvoltarea unui climat educațional pozitiv. Elevii din mediul rural se confruntă adesea cu provocări legate de accesul la diferite ateliere din cauza distanței mari față de orașe, precum și a resurselor limitate de transport, însă aceste tipuri de activități le oferă șansa de a beneficia de acces echitabil la educație cu standarde crescute. Prin aceste activități, profesorii se angajează în combaterea discriminării și în asigurarea unui mediu incluziv pentru toți copiii, inclusiv pentru cei cu CES sau din grupuri defavorizate.

Bibliografie:

1. Georgeta, Rusu, Ion, Blăjan, *Olăritul – meșteșug și artă*, editura Alcor, 2023.
2. Goleman, Daniel, *Creierul și inteligența emoțională*, editura Curtea Veche, ediția a II-a, București, 1995.